

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме, име једног родитеља и име	Станковић (Благоје) Милица
Датум и место рођења	10.11.1990, у Лесковцу
Основне студије	
Универзитет	Универзитет у Нишу
Факултет	Правни факултет
Студијски програм	основне академске студије
Звање	дипломирани правник
Година уписа	2009.
Година завршетка	2013.
Просечна оцена	10,00 (десет,нула)

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ			
ПРИМАЊЕНО	26.02.2021.		
ОРГ. ЈЕД.	БРОЈ	КАТЕГОРИЈА	ВРЕДНОСТ
01	456		

Мајстер студије, магистарске студије

Универзитет	Универзитет у Нишу
Факултет	Правни факултет
Студијски програм	мајстер академске студије
Звање	мајстер правник
Година уписа	2013.
Година завршетка	2014.
Просечна оцена	10,00 (десет,нула)
Научна област	кривичноправни модул
Наслов завршног рада	<i>Насиље у браку и партнерским односима</i>

Докторске студије

Универзитет	Универзитет у Нишу
Факултет	Правни факултет
Студијски програм	докторске академске студије
Година уписа	2014.
Остварен број ЕСПБ бодова	134
Просечна оцена	10,00 (десет,нула)

НАСЛОВ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Наслов теме докторске дисертације	<i>Криминолошка димензија прогањања и друштвени одговори</i>
Име и презиме ментора, звање	Проф. др Дарко Димовски
Број и датум добијања сагласности за тему докторске дисертације	број 8/18-01-005/18-026 датум 12.06.2018. године

ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Број страна	316 (304 нумерисано)
Број поглавља	6
Број слика (шема, графика)	1 (27)
Број табела	26
Број прилога	/
Инструменти прикупљања података	3

**ПРИКАЗ НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА
који садрже резултате истраживања у оквиру докторске дисертације**

Р. бр.	Аутор-и, наслов, часопис, година, број волумена, странице	Категорија
1	<p>Stanković, M., „<i>STALKING – Theoretical Framework</i>“ in: Facta Universitatis, Series: Law and Politics, Vol. 18, No. 3, number of paper 1-11, 2020, Niš, The University of Niš, po potvrdi Časopisa, izdatog od Glavnog i odgovornog urednika od 30.10.2020. godine koji je priložen uz rad.</p> <p><i>Кратак опис садржине (до 100 речи)</i> Како су пре доношења закона који инкриминишу прогањање као кривично дело, многа понашања сматрана узнемиравањем, аутор у овом раду, даје шири преглед која се то понашања могу сматрати прогањањем, износи аргументе за његову инкриминацију као кривичног дела и сумира најважније карактеристике до којих се дошло на основу спроведених истраживања.</p>	M53
2	<p>Станковић М., „<i>Прогањање – из угла друштвених институција</i>“ у: Зборник радова Не насиљу –јединствени друштвени одговор, Центар Модерних знања Бања Лука, 2018, ISBN 978-99976-722-4-7, стр. 456-462.</p> <p><i>Кратак опис садржине (до 100 речи)</i> Аутор у овом раду, након датог приказа правне заштите од прогањања у кривичном законодавству Републике Србије, указала је на поједине сегменте у спречавању прогањања и заштите жртве и њених права, кроз анализу усклађености и координисане акције свих механизма заштите, полиције, тужилаштва, судова и других друштвених институција (невладиних организација које се баве заштитом жртва, центара за социјални рад итд).</p>	M45
3	<p>Stanković M., Savić, N., „<i>Uloga države kao garanta integriteta i bezbednosti svjedoka i oštećenog u krivičnom postupku Srbije</i>“ у: Tematski zbornik radova sa naučno – stručnog skupa sa međunarodnim učešćem Policija i pravosudni organi kao garanti slobode i bezbednosti u pravnoj državi, Tara 23-25 maj 2017. godine, Kriminalističko – policijska akademija, Pravni fakultet Univerziteta u Kragujevcu, Fondacija „Hans Zajdel“, Beograd, 2017, ISBN 978-867020-385-3, str. 123-141.</p> <p><i>Кратак опис садржине (до 100 речи)</i> Аутори у раду, у духу прокламованих захтева у међународном праву за успостављањем механизма за пружање помоћи и подршке оштећенима у циљу отклања последица кривичних дела, оснаживања оштећених и сведока да учествују у кривичном поступку као и спречавања њихове секундарне виктимизације, дале су приказ мера процесне заштите оштећених и сведока у кривичном поступку Републике Србије. Поред тога, аутори су извршиле и анализу посебних правила о заштити сведока и оштећених у кривичном поступку с обзиром на поједине категорије сведока. С тим у вези, аутори су указали на велики значај који за ову проблематику има Служба за помоћ и подршку оштећенима и сведоцима, као и на постојање потребе за побољшање капацитета кроз повећања броја особља, обуке и нове опреме ради обезбеђивања високог система заштите сведока и оштећених у складу са стандардима који су израђени у пракси Европског суда за људска права.</p>	M53
4.	<p>Stanković M., „<i>Nasilje u vezama adolescenata</i>“, u: Socijalna misao: Časopis za teoriju i kritiku socijalnih ideja i prakse, XXIII, Beograd, Socijalna misao, 2016, ISSN-0354-401X, str. 37-47.</p> <p><i>Кратак опис садржине (до 100 речи)</i> Досадашња истраживања насиља у партнерским односима показала су да се не ради о феномену који погађа само одрасле особе, већ и да су многи адолесценти изложени различитим врстама насиља у вези, које се испољава у вршењу физичког насиља од стране адолесцената у вези према партнеру/партнерки до озбиљних облика психичког и сексуалног насиља. У последње време насиље у везама адолесцената постало је предмет интересовања научне јавности како у свету, тако и код нас. Аутор у раду даје појмовно одређење насиља у везама адолесцената, његових облика испољавања, говори о узроцима, досадашњим међународним истраживања о овом облику насиља и указала је на важност превентивног деловања, али и потреби спровођења истраживања о овом облику насиља у нашој земљи.</p>	M52
5.	<p>Станковић М., „<i>Убиство члана породице</i>“ у: Зборник радова студената докторских студија Правног факултета у Нишу, Центар за публикације Правног факултета у Нишу, 2016, ISBN 978-86-7148-215-8, стр. 335-345.</p> <p><i>Кратак опис садржине (до 100 речи)</i> Имајући у виду да је у Републици Србији последњих година дошло до ескалације породичних убиства, и како је оно постало „горући проблем“ у друштву, аутор је у овом раду дала анализу убиства члана породице који је претходно зостављан прописаног у чл. 114 ст. 10 Кривичног законика Републике Србије, који представља облик тешког убиства, и указала на проблеме у погледу дефинисања члана породице, „претходног зостављања“, односно правне квалификације овог кривичног дела. Такође дала је приказ и анализе случаја убиства члана породице који је претходно зостављан из праксе Вишег суда у Нишу.</p>	M51
6.	<p>Stanković M., „<i>Represivna reakcija na kriminalitet nasilja u srpskom pravu</i>“, u: Peščanik – Niš: Istorijski arhiv, 2015, Godina XIII, broj 13 (2014), ISSN 1451-6373, str. 132-142.</p> <p><i>Кратак опис садржине (до 100 речи)</i> У раду је аутор у кратким цртама дала приказ развоја репресивне реакције на криминалитет насиља кроз преглед инкриминација кривичних дела која се врше насиљем које је усмерено против живота и телесног интегритета човека у српском праву, кроз различите временске епохе, и то почев од инкриминације ових кривичних дела у најзначајнијем правном споменику феудалне Србије, Душановом законнику из 1349. године, па све до новог века и инкриминације у важећем кривичном законодавству.</p>	M53

НАПОМЕНА: уколико је кандидат објавио више од 3 рада, додати нове редове у овај део документа

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ОДБРАНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат испуњава услове за оцену и одбрану докторске дисертације који су предвиђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.

ДА **НЕ**

Кандидат Милица Станковић је положила све испите и испунила све друге обавезе предвиђене студијским програмом докторских академских студија права на Правном факултету Универзитета у Нишу са просечном оценом 10,00 (десет,нула), успешно одбранила два семинарска рада и пројекат докторске дисертације, објавила више научних радова из научне области у оквиру које је урађена докторска дисертација, укључујући и радове на истиним конференцијама с међународним учешћем. С обзиром на просечну оцену на докторским академским

студија права, као и урађене семинарске радове, одбрањен пројекат докторске дисертације и објављене научне радове у научним часописима, кандидат испуњава све услове за оцену и одбрану докторске дисертације предвиђене Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Правног факултета.

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кратак опис појединих делова дисертације (до 500 речи)

Докторска дисертација под називом „Криминолошка димензија прогањања и друштвени одговори“, кандидата Милице Станковић, састоји се из пет глава поред увода и закључка. То су: 1) Криминолошко одређење прогањања; 2) Правни оквир заштите од прогањања; 3) Опис истраживања; 4) Феноменологија кривичног дела прогањање у Републици Србији; 5) Етиолошке карактеристике кривичног дела прогањање у Републици Србији и 6) Политика сузбијања криминалитета прогањања. Такође, саставни део рада су и Упитник као и инструменти на основу којих су прикупљани подаци за истраживање и попис референци.

Уводни део дисертације садржи представљање проблематике рада, уз објашњење научне и друштвене оправданости спровођења научног истраживања кривичног дела прогањања из чл. 138а Кривичног законика. Наиме, у Републици Србији прогањање све до 2016. године није било прописано као кривично дело. То не значи да ова појава није постојала раније у нашем друштву, о чему сведоче и бројни новинарски записи, филмови и уметничка дела, али су понашања која се сматрају прогањањем процесуирана под велом других кривичних дела прописаних у посебном делу Кривичног законика (нпр. угрожавање сигурности из чл. 138 КЗ), Кандидат је у овом делу изнела јасне и аргументоване разлоге који су је определили за свеобухватну криминолошку анализу овог кривичног дела са посебним освртом на судску праксу у Републици Србији, пре и после његове инкриминације.

Први део рада који носи назив „Криминолошко одређење прогањања“ је посвећен основном појму криминалитета насиља, затим дефинисању прогањања, његових манифестационих облика и његове повезаности са насиљем. Аутор је у овом делу објаснила зашто сматра да је одређивање појма прогањања неопходно како ради утврђивања домена важења норми кривичног права, тако и приликом анализе података добијених истраживањем. У наставку рада аутор, ради разумевања зашто долази до прогањања даје приказ најзначајних криминолошких теорија којима се објашњавају узроци прогањања. Такође, аутор се у овом делу рада бави како типологијом прогонитеља, тако и сагледавањем виктимолошког аспекта жртве, управо у циљу стварања потпуне слике о овој појави и њеним карактеристикама. Овај део рада служи као основа и увод за четврти, пети и шести део дисертације, у коме су представљени резултати добијени истраживањем на територији Републике Србије.

Како је и у у погледу овог феномена. велики допринос дала међународна заједница кроз стварање правног оквира, у Другом делу рада који носи назив „Правна заштита од прогањања“ и који се састоји он неколико великих целина, на првом месту представљен је рад најзначајнијих међународних организација (Уједињених нација, Савета Европе и Европске уније) и докумената о заштити од прогањања које су ове организације донеле као и механизми заштите. Ради бољег разумевања прогањања на нашим просторима, у наставку рада дата је упоредно правна анализа прогањања у англосаксонском праву и појединим земљама које припадају континенталном правом систему. Имајући у виду географску и културолошку блискост са земљама које су биле у саставу бивше СФРЈ, предмет посебне правне анализе кандидата била је и одговор законодавства бивших југословенских држава на прогањање. Напослетку, аутор је дала и свеобухватну анализу норми кривичноправне заштите од прогањања у Републици Србији и то како она која је постојала пре инкриминације исто као кривичног дела, као и детаљну анализу обележја истог након његовог прописивања у Посебном делу Кривичног законика.

У трећем делу дисертације под називом „Опис истраживања“ кандидат је дала изложила предмет, постављене опште и индивидуалне циљеве истраживања, варијале и индикаторе. Посебно треба нагласити да је кандидат предмет истраживања поставила тако да обухвати целу територију Републике Србије, и то податке о броју пријављених, оптужених и правноснажно пресуђених предмета ове појаве које је прикупила од стране Министарства унутрашњих послова РС, Републиког јавног тужилаштва, као и од 66 основних судова у Републици Србији, што даје посебни квалитет и значај овом научном истраживању. У овом делу кандидат је поставила и одређене претпоставке, које је желела да провери спроведеним истраживањем, уз навођење метода које је користила приликом анализе прикупљених података.

Четврти део дисертације „Феноменологија кривичног дела прогањање у Републици Србији“, посвећен је криминалној феноменологији прогањања, у коме је кандидат детаљно анализирао обим, динамику, структуру, географску распрострањеност, временски оквир вршења кривичног дела прогањања, начин, средства извршења, поврат и стицај кривичног дела прогањања, као и карактеристике прогонитеља у нашој држави, чиме је добијена комплетна слика о феноменолошким карактеристикама ове појаве у нашој држави, ово тим пре што можемо рећи да је ово и прво истраживање овог кривичног дела од његовог инкриминисања. Виктимношки осврт је кандидат одбрадио кроз анализу података о полу и старости жртве, као и његовом/ном односу са прогонитељем/ком, при чему је похвално истакнути да је овде кандидат указано на недостатке у вођењу података о жртвама, а које би биле од значаја за научна истраживања и дала предлоге за побољшање начина њиховог вођења.

Кандидат у Петом делу дисертације који носи назив „Етиолошке карактеристике прогањања у Републици

„Србији“ је након појмовног одређења појма и врста криминогенних фактора, добијене податке истраживањем о прогањању повезала са биолошким, социолошким и психолошким факторима и објаснила колики је њихов утицај на појаву прогањања у Републици Србији, издвајајући и посебно указујући на констелативне факторе овог феномена, али и на повезаност породичног насиља и прогањања.

Шести део дисертације под називом „*Политика сузбијања криминалитета прогањања*“, кандидат је посветила криминалној политици у односу на прогањање, при чему је поред анализе репресивних мера, посебан акценат ставила на превентивну реакцију и помоћ жртвама. С тим у вези, указала је на велики значај и улогу Служби за помоћ и подршку оштећенима и сведоцима кривичних дела, при чему се нарочито указује на неопходност формирања СОС телефона и линија које морају жртвама бити доступне двадесет четири часа како би дошло до правовремене реакције и спречавања тежи последица по жртву, али и најтежих са смртним исходом.

У *Закључку* дат је кратак осврт и преглед резултата ове докторске дисертације, кроз његово појмовно одређење, упоредно правну анализу, али и постојећег законског решења кривичног дела прогањање из чл. 138а Кривичног законика у нашем кривичном законодавству. Такође, у овом делу рада, кандидат износи сумарни преглед добијених резултата истраживањем, полицијске и тужилачке статистике, али и судске праксе кривичног дела прогањање, уз изношења предлога мера за побољшање постојеће инкриминације, затим потребу за криминализацијом нових облика и указивањем на неопходност правовремене и координисане сарадње и реакције свих друштвених институција у сузбијању овог облика криминалитета насиља.

На крају, закључак је Комисије да структурално докторска дисертација представља једну кохерентну целину, која постепеном градацијом својих делова долази до сагледавања саме сржи овог феномена и проблематке која постоји у вези са овом појавом како на међународном тако и на наоционалном нивоу.

ВРЕДНОВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Ниво остваривања постављених циљева из пријаве докторске дисертације *(до 200 речи)*

Постављени циљени у докторској дисертацији су у потпуности остварени и обухватају синтетизовање теоријског правног оквира као и феноменолошку, виктимолошку и етиолошку анализу прогањања у Републици Србији. Све ове анализе на конзистентан начин су одрађене применом постулата и концепата једног научног истраживања. Један од остварених циљева дисертације јесте управо, сагледавање постојећег правног контекста регулисања прогањања и неопходност измене постојеће инкриминације. С тим у вези овом дисертацијом можемо слободно рећи да представља иницијални корак ка указивању да распорстањеност ове појаве у Републици Србији, указује на потребу њеног детаљнијег регулисања и препознавања, криминализације нових и најтежих облика овог кривичног дела прогањања. Такође, овим истраживањем је указано на потребу праћења виктимизације прогањањем и правним и друштвеним реформама које се морају спровести како би се побољшала постојећа друштвена реакција на прогањање, која наизглед нова код нас, представља врло озбиљну појаву, која може резултирати и смртним исходом.

Вредновање значаја и научног доприноса резултата дисертације *(до 200 речи)*

Докторска дисертација, најпре кроз теоријски оквир, а затим и кроз истраживање кривичног дела прогањања из чл. 138а КЗ прегледом полицијских, тужилашких статистика и предмета из судске праксе, а које је, први пут, од његовог инкриминисања спроведено у Републици Србији и које је саставни део овог рада, носи комплексне доприносе и бенефите за локалну заједницу, као и за саму академску и научну мисао, како на националном, тако и на међународном нивоу. Значај и научни допринос рада има посебне импликације у светлу законодавних реформи, а нарочито у погледу измена постојеће инкриминације, увођења нових облика, другачијег одговора на прогањање, усвајања релевантних прописа и правилника, развијања свести о значају превентивних мера и о факторима који доводе до јављања ове појаве, развијања свести о жртвама и пружања адекватније помоћи и заштите итд. Ово је посебно важно, јер иако делује да ова појава није тако честа у нашем друштву, ипак представља један од врло озбиљних и комплексних проблема, па ће ова дисертација неминовно успоставити нова интересовања и оријентације у академској заједници за сагледавање ове појаве уз истовремено изналажење практичнијих решења ради превазилажења проблема са којима се сусрећу све друштвене инсититације које примењује постојећа законска решења.

Оцена самосталности научног рада кандидата *(до 100 речи)*

Докторска дисертација у потпуности је резултат самосталног мултидисциплинарног научно - истраживачког рада кандидата, а што се закључује на основу оригиналног методолошког приступа који произилази из постављеног предмета истраживања, прикупљене истраживачке грађе с обзиром на то да је територијално истраживање обухватило целу Републику Србију уз систематски приступ при анализи података, извођења сопствених закључака о спорним питањима (али који су истовремено и у потпуности поткрепљени чињеничном основом), као и на основу критичких и аргументованих предлога за решавање проблема који су се појавили у вези са инкриминацијом ове појаве у Кривичном законнику Републике Србије у судској пракси и идеје за њихово превазилажење и неопходности криминализације појединих нових или посебних облика овог кривичног дела.

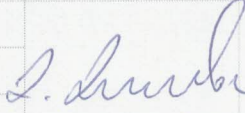
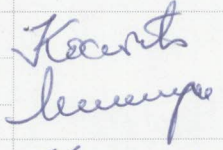
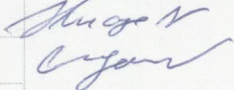
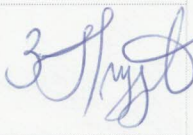
ЗАКЉУЧАК *(до 100 речи)*

Докторска дисертација на кохерентан начин износи феноменолошки, етиолошки и виктимолошки аспект прогањања, док значај научни допринос рада има посебне импликације у светлу законодавних реформи, нарочито

у погледу измена инкриминације ове појаве, усвајања релевантних прописа са указивањем на потребу интересовања и бављења чланова академске заједнице њом ради проналаска адекватнијих мера и механизма заштите жртава, а све у циљу правовременог реаговања и спречавања његове појаве у друштву. Након детаљног разматрања докторске дисертације Комисија је мишљења да докторска дисертација кандидата Милице Станковић испуњава критеријуме и услове за одбрану на начин предвиђен Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Правног факултета, и осталим подзаконским актима. Комисија је утврдила усклађеност између пројекта докторске дисертације и израђене докторске дисертације, да се ради о оригиналном мултидисциплинарном научном анализирању проблематике истраживања, и да је у питању резултат самосталног рада кандидата, који представља несумњив научни допринос криминологији и кривичноправним наукама. Сходно томе, Комисија даје позитивну оцену дисертације под називом „Криминолошка димензија прогањања и друштвени одговори“, и предлаже Научно-наставном већу Правног факултета Универзитета у Нишу да усвоји овај извештај и одобри јавну одбрану докторске дисертације.

КОМИСИЈА

Број одлуке НСВ о именовану Комисије	8/18-01-001/21-028
Датум именованја Комисије	10.02.2021.

Р. бр.	Име и презиме, звање		Потпис
1.	Др Дарко Димовски, ванредни професор кривичноправна област (Ужа научна област)	председник, ментор Правни факултет у Нишу (Установа у којој је запослен)	
2.	Др Миомира Костић, редовни професор кривичноправна област (Ужа научна област)	члан Правни факултет у Нишу (Установа у којој је запослен)	
3.	Др Душица Миладиновић Стефановић, ванредни професор кривичноправна област (Ужа научна област)	члан Правни факултет у Нишу (Установа у којој је запослен)	
4.	Др Здравко Грујић, доцент кривичноправна област (Ужа научна област)	члан Правни факултет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици (Установа у којој је запослен)	

Датум и место:

.....